Pauls Lauskis,
Līvānos

MŪSU PUSE KRITUŠIE PARTIZĀNI

Sākot ar 1944. gada jūliju sadursmēs ar krievu armiju un mežu ķemmētājiem kritušie Līvānu un apkārtējo pagastu jaunieši, kas bija aizgājuši partizānos, lai nebūtu jāiet krievos, kā arī jaunieši no leģiona, kuri bija palikuši mežā, vāciešiem atkāpjoties:
Benjamiņš Romāns no Līvānu pagasta Vecromāniem,
Jāzeps Frančevskis no Līvānu pagasta Priekuļiem,
Jānis Vjakse no Līvānu pagasta Šķilteriem,
Miķelis Kursietis no Līvānu pagasta Šķilteriem,
Ludvigs Civkulis no Līvānu pagasta Šķilteriem,
Vladislavs Vilcāns no Līvānu pagasta Vanagiem,
Juris Vilcāns no Līvānu pagasta Vanagiem,
Alberts Vilcāns no Līvānu pagasta Vanagiem,
Pēteris Platkājis no Vārkavas pagasta,
Staņislavs Sulte no Kalupes pagasta Mizovskiem,
Andrejs Šulte no Kalupes pagasta Lielkursiešiem,
Francis Onckuls no Vārkavas pagasta Mačāniem,
Pēteris Onckuls no Vārkavas pagasta Mačāniem.
Bērnus — Antoniju un Jāni Vilcānus nošāva meža ķemmētāji, kad abi bērni bija atnākuši uz mežu lasīt ogas.

1945. gada jūnijā aizsarga Jāņa Zelčāna grupā ielavījās nodevējs Jānis Klimkāns. Sadursmē lauku mājās viņš nošāva aizsargu **Jāni Rudzatu,** līķis gulējis Līvānos, laukumā pie milicijas. Kad nošautā aizsarga mirstīgās atliekas jau sākušas smakot, līķis iemests ēdnīcas atejā, bet pēc kāda laika aprakts turpat dārza galā. Tikai nesen, 1992. gada pavasarī, Jāņa Rudzāta mirstīgās atliekas pārapbedītas dzimtajos lesalnieku kapos.

1945. gadā policists **Juris Peisenieks** sadursmē ar mežu ķemmētājiem nošāva viņu komandieri Larčenko (šī Larčenko vārdā Līvānos pat kādu laiku bija nosaukta iela), toties nākošajā sadursmē tika nošauts **Juris Peisenieks,** līķis gulēja laukumā pie milicijas, pēc tam līķi apraka Steķu mežā. Tagad šajā vietā ir uzlikts krusts.

1945. gada vasarā laukumā pie milicijas nošauti gulēja sekojoši latviešu puiši: **Benjamiņš Gercāns, Pēteris Mālnieks, Aleksandrs Purviņš, Vladislavs Rūsiņš, Jānis Onckuls, Staņislavs Onckuls, Izidors Ušpels, Boļeslavs Ušpels.** Dažus piederīgajiem izdevās izzagt un apglabāt, bet lielāko daļu apraka tuvējā mežā. Tagad tie ir pārapbedīti.

Jasmuižas pagasta Mazūru un Rubeņu sādžu tuvējā mežā 1946. gada jūlijā uzturējās bunkurā 40 partizāni — jaunieši, kas negribēja karot krievu armijā, kā arī mežā palikušie leģionāri.
Meitene, ganīdama govis, uzgāja bunkuru un paziņoja milicijai. Partizāni tika pārsteigti un sadursmē ar armiju nogalināti. Nodevēja, bijusī komjauniete, šodien dzīva.
Līvānieši — bijušais robežsargs **Jānis Grāvers** un jaunietis **Alberts Močs** sadursmē mežā krita un apglabāti Drēģos.